

РОЛЬ АУДИТУ В ПІДТРИМЦІ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Яблуновська Ганна Сергіївна,

здобувачка вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Визначено, що аудит відіграє ключову роль у сучасному управлінні аграрними підприємствами, забезпечуючи необхідну достовірність та ефективність їх діяльності. Досліджено значення аудиту в контексті розвитку аграрних підприємств. Доведена важливість аудиторської діяльності як інструменту для підтримки стійкого розвитку аграрних підприємств у сучасних економічних умовах.*

Ключові слова: *аудит, облік, звітність, аудиторська діяльність, аграрний сектор.*

Аудит є незалежною перевіркою публічної бухгалтерської звітності, обліку та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання з метою визначення достовірності його фінансової звітності, повноти відображення її в обліку і відповідності чинному законодавству та надання висновку про реальний фінансовий стан суб'єкта господарювання [1].

У наш складний час підприємства аграрного сектора стикаються з великою кількістю викликів, таких як ринкова конкуренція, екологічні виклики, соціальна відповідальність (вплив на зовнішнє середовище), вимоги до безпеки продукції та, звісно ж, фінансові виклики. Враховуючи все це аудит відіграє важливу роль. Він допомагає забезпечити якість обліку та фінансової звітності підприємств аграрної галузі. Також допомагає виявляти ризики та покращувати ефективність управління. Важливо розуміти, що сучасний підхід до формулювання визначення аудиту повинен ґрунтуватися на розумінні його економіко-правової сутності. Розвиток аудиту є необхідним елементом інфраструктури ринкової економіки.

Проведення юридичного аудиту є не менш актуальним на рівні з аудитом фінансово-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. Таке твердження пов'язується з особливостями бізнесу аграріїв [2]:

- типова структура сільськогосподарських активів в Україні, як правило, включає компанії, що займаються операціями з землею, та компанії, що займаються операціями з ліфтами;
- виробнича нерухомість українських сільськогосподарських компаній та інфраструктура були значною мірою придбані сільськогосподарськими компаніями в процесі приватизації та розпаювання державної і колективної власності;
- більшість сільськогосподарських компаній не володіють землею і використовують її на правах оренди;

- в оренді у тисяч індивідуальних власників перебувають тисячі невеликих земельних ділянок (від одного до восьми гектарів), а не великі земельні масиви;
- компанія має одне і те ж виробниче приміщення, а не великі земельні ділянки;
- компанія входить в одну виробничу групу.

Зазначені вище особливості впливають на відображення операцій у системі бухгалтерського обліку та звітності. Це доводить важливість проведення такого обліку.

Також варто зазначити, що аудиторські процедури є важливим інструментом для забезпечення фінансової стійкості підприємства та його успішного розвитку. Вони позитивно впливають на фінансову стійкість:

- допомагають виявити можливі ризики, такі як недостатність ліквідності, заборгованість, недостатній капітал тощо, що дозволяє підприємству своєчасно реагувати та уникнути фінансових проблем.
- перевіряють точність та об'єктивність фінансової звітності, забезпечуючи довіру інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін до фінансової інформації.
- сприяє виявленню можливих недоліків у системі фінансового управління, контролю та звітності, що надає можливість вчасно внести корективи та покращити фінансову стійкість.
- перевіряють відповідність фінансової звітності вимогам законодавства та стандартів, що в свою чергу сприяє уникненню санкцій та зберігає репутацію підприємства.

Аудиторська діяльність допомагає підприємствам проаналізувати свою конкурентоспроможність на ринку, інші підприємства та їх показники. Так, підприємства можуть розробити стратегії покращення робочих процесів, системи обліку, ресурсного фінансування, мінімізувати витрати, тим самим підвищити статус на світовому ринку [3]. Варто додати, що аудиторські процедури можуть бути важливим інструментом у стратегічному плануванні у сфері сільського господарства, допомагаючи керівництву зрозуміти поточний стан справ і приймати обґрунтовані стратегічні рішення, реалізувавши які, покращиться положення підприємства [4].

Отже, у сучасних умовах підприємства аграрного сектора стикаються з великими викликами і конкурентним тиском. Роль аудиту в їхньому розвитку надзвичайно важлива. Через проведення систематичного аудиту підприємства можуть ефективно виявляти ризики та можливості для вдосконалення. Аудиторська діяльність допомагає у виявленні недоліків у фінансовому забезпеченні, управлінні ресурсами та інших сферах діяльності підприємства, що в свою чергу дозволяє приймати обґрунтовані рішення для підвищення ефективності і конкурентоспроможності. Аудит виступає як невід'ємна складова частина стратегічного керування аграрним підприємством, сприяючи його стабільному розвитку та успішному функціонуванню на ринку.

Список використаних джерел:

1. Галерея *фінансової літератури* ФИНГАЛ. URL: <https://fingal.com.ua/content/view/645/54/1/1/> (дата звернення: 04.03.2024).
2. Юридичний аудит українських агроактивів URL: <https://dlf.ua/ua/%20yuridichnij-audit-ukrayinskih-agroaktiviv/> (дата звернення 03.03.2024).
3. Ладунка І., Братанов М. Дослідження факторів впливу на конкурентоспроможність вітчизняних підприємств. *Головна*. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/5_ukr/34.pdf (дата звернення: 04.03.2024).
4. Потриваєва Н. В. Внутрішній аудит як ефективний метод управління підприємством / Н. В. Потриваєва, А. С. Біленко // *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 23. С. 691–694.

Abstract: *It was determined that audit plays a key role in the modern management of agricultural enterprises, ensuring the necessary reliability and efficiency of their activities. The value of audit in the context of the development of agricultural enterprises is studied. The importance of audit activity as a tool for supporting the sustainable development of agricultural enterprises in modern economic conditions is proven.*

Keywords: *audit, accounting, reporting, audit activity, agricultural sector.*

Науковий керівник:

Потриваєва Н.В.,

д-р екон. наук, професорка,

професорка кафедри обліку і оподаткування,

Миколаївський національний аграрний університет